

MEDLEMSUNDERSØGELSE AF HK'ERNES OPLEVELSE AF SEKSUEL CHIKANE PÅ ARBEJDSPLADSEN

HK

SAMMEN
ER DU
STÆRKERE

INDLEDNING

Ingen skal gå på arbejde i frygt for at blive udsat for seksuelle krænkelser. Derfor er det også arbejdsgiverens ansvar at stille et trygt og chikanefrit miljø til rådighed.

Desværre kan vi se, at arbejdsgiverne ikke har løftet deres ansvar. Det slår HKs nye undersøgelse fast. Vi har undersøgt medlemmernes oplevelse af seksuelle krænkelser på arbejdsmarkedet, og resultaterne er ubegribelige.

Vores medlemmer oplever en lang række af problemer, der omfatter både uønskede berøringer, omfavnelser og kys, samt kommentarer og vittigheder med seksuelle undertoner, som de finder krænkende. Samlet har en fjerdedel af HKs medlemmer måtte stå model til en eller flere krænkelser.

Vi kommer nok aldrig krænkelser helt til livs, desværre, men vi må gøre alt, hvad vi kan for at forbygge dem. En af de afgørende brikker i indsatsen mod problemet er en politik mod seksuel chikane på arbejdspladsen. Det kan vi se, virker.

Der er brug for en kulturforandring på arbejdsmarkedet. De upassende berøringer, bemærkninger og den chikanerende adfærd skal væk. Den chikanerende adfærd skal væk. Det vil HK arbejde målrettet for.

Martin Rasmussen, Næstformand HK Danmark

Undersøgelsen er udarbejdet af Epinion på baggrund af i alt 3093 besvarelser fra medlemmer på 18 år eller derover organiseret gennem HK Danmark. Undersøgelsen er gennemført som en webbaseret survey via HK Danmarks medlemspanel i perioden fra 25. september- 6. oktober 2020. Data er vægtet for at sikre en retmæssig repræsentation på tværs af bl.a. køn, alder og sektor.

I spørgeskemaet præsenteres interviewpersonerne for Ligebehandlingslovens definition af seksuel chikane:

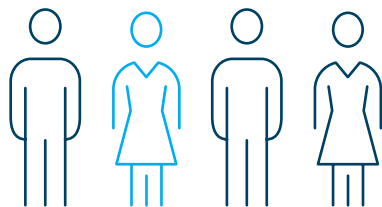
”Enhver form for uønsket verbal, ikke verbal eller fysisk adfærd med seksuelle undertoner med det formål eller den virkning at krænke en persons værdighed, navnlig ved at skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima.”

Kilde: Ligebehandlingsloven, §1, stk. 6, og ligestillingsloven, §2 a, stk. 3.

I undersøgelsen spørges der både generelt og konkret til omfanget af seksuel chikane. Det generelle spørgsmål, ”har du været udsat for seksuel chikane”, der svarer til det spørgsmål NFA anvender, overlader til medlemmet selv at definere, hvad seksuel chikane er og giver typisk et lavt tal. Når man spørger til konkrete krænkelser, der falder ind under definitionen i loven, er der typisk flere medlemmer, der har oplevet seksuel chikane i en arbejdssammenhæng. Der beregnes et samlet tal for andelen af medlemmer, der har oplevet mindst en af disse krænkelser.

1. OMFANG AF SEKSUELLE KRÆNKELSER BLANDT HKS MEDLEMMER

Knap **hver fjerde HK'er** (24,6 %) har inden for det seneste år oplevet at blive udsat for én eller flere seksuelle krænkelser på deres arbejde. Andelen af medlemmer, der har oplevet seksuel chikane, er dermed stort set uændret siden 2016.

Flere mandlige end kvindelige HK'ere har oplevet seksuelle krænkelser på deres arbejdsplads.

23,5 % af HKs kvindelige medlemmer har inden for de seneste 12 måneder været udsat for en eller flere seksuelle krænkelser på deres arbejdsplads.

28,2 % af HKs mandlige medlemmer har inden for de seneste 12 måneder været udsat for en eller flere seksuelle krænkelser på deres arbejdsplads.

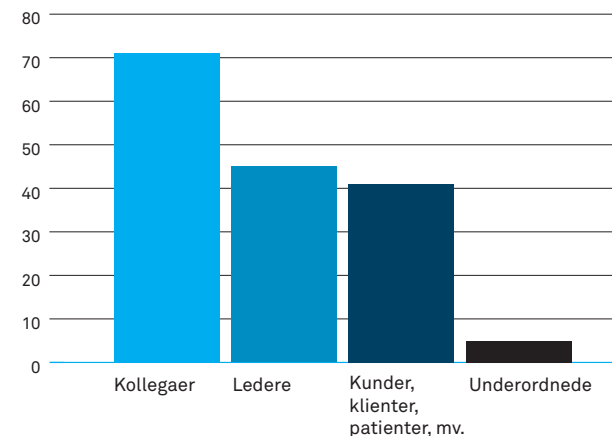
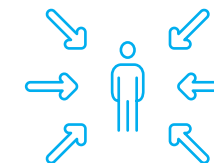
2. HVEM UDSÆTTER MEDLEMMERNE FOR SEKSUEL CHIKANE?

I størstedelen af tilfældene er det **kollegaer**, der udøver seksuel chikane.

I knap halvdelen af tilfældene er det **ledere**, der står for udøvelsen af seksuel chikane.

Flere oplever derudover, at chikanen **kommer ude fra**. Det kan være fra kunder, klienter, patienter eller andre, medlemmerne omgås i kraft af deres arbejde.

Note: Der kan være flere grupper af udøvere af seksuel chikane, og det har derfor været muligt at udpege mere end én persongruppe som krænker for de adspurgte medlemmer. Tallene summerer derfor ikke til 100 %.

3. HVILKEN FORM ANTAGER KRÆNKELSER?

Mange medlemmer har oplevet en eller flere krænkelser.

4,9 % har oplevet uønskede berøringer, omfavnelser eller kys.

1,7 % har oplevet at få tilsendt eller vist eksplicitte billeder, fotos eller gaver.

15,7 % har oplevet kommentarer eller vittigheder med seksuelle undertoner

1,0 % har oplevet, at en person på upassende vis tog tøjet af eller blottede sig.

1,8 % har oplevet upassende invitationer til dates.

1,2 % har oplevet at modtage uønskede seksuelt eksplicitte e-mails eller sms-beskeder.

7,7 % har oplevet nærgående spørgsmål om privatliv.

1,1 % har oplevet upassende tilnærmelser på sociale netværkssteder eller i chatrum på internettet.

8,5 % har oplevet nærgående kommentarer på udseende.

8,9 % har oplevet upassende blikke eller stirren, der er ubehagelig.

0,7 % har oplevet at blive tvunget til at se porno.

4. HVILKE KONSEKVENSER HAR SEKSUEL CHIKANE?

Der kan være mange forskellige konsekvenser af, at have været udsat for seksuel chikane.

Blandt HKs medlemmer har oplevelsen af seksuel chikane blandt andet medført sygdommeldinger, afskedigelser og en formindsket lyst til at gå på arbejde.

19 % har ikke haft lyst til at gå på arbejde.

29 % har været kede af det.

12 % har skiftet arbejde.

12 % har i perioder meldt sig syg fra arbejde.

12 % er blevet afskediget.

5 % har haft svært ved at sove.

5. POLITIK MOD SEKSUEL CHIKANE PÅ ARBEJDSPLADSEN VIRKER

Arbejdsgiver er i dag forpligtet til at stille et chikanefrit miljø til rådighed og skal forebygge, at ansatte udsættes for seksuelle krænkelser.

Det er altså arbejdsgivernes ansvar, at sikre sine ansatte mod seksuel chikane og håndtere det, hvis det opstår.

Undersøgelsen viser, at et tiltag, der virker, er en politik mod seksuel chikane. En "politik" er konkrete retningslinjer for, hvordan medarbejderne skal forholde sig, hvis nogen udsættes for, eller er vidne til grænseoverskridende seksuel adfærd – herunder hvem man skal gå til og hvilke konsekvenser, det har.

På arbejdspladser **med** en politik mod seksuel chikane, har **4,1 %** været udsat for seksuel chikane.

På arbejdspladser **uden** en politik mod seksuel chikane, har **13,2 %** været udsat for seksuel chikane.

Flere end tre gange så mange har været udsat for seksuel chikane på arbejdspladser, der ikke har en politik mod seksuel chikane, som på arbejdspladser, der har en politik.

Alligevel er der **mere end 40 %**, der ikke ved, om der findes en politik mod seksuel chikane på deres arbejdsplads.